

Rouwhulde voor de heer Gilbert Temmerman, Minister van Staat

De **voorzitter**: Op 19 januari jongstleden overleed in Oudenaarde, op 83-jarige leeftijd, Minister van Staat Gilbert Temmerman, ereondervoorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Velen van ons herinneren zich onze oud-collega, die tot april 1989 lid was van deze assemblee, nog heel goed.

Geboren in 1928 in een socialistisch geëngageerd gezin in Ledeberg, nu een deelgemeente van Gent, ondervond Gilbert Temmerman aan den lijve hoe hard het leven in die tijd kon zijn en hoe broos het geheel van sociale voorzieningen toen was. Vooral de armoede tijdens de oorlogsjaren tekende hem diep.

Het socialisme werd voor hem een gedachtegoed dat hij zijn leven lang zou uitdragen als een boodschap die steeds actueel bleef. Reeds op jonge leeftijd besloot hij zich in te zetten om de levensomstandigheden van de arbeiders en de gewone burgers te verbeteren.

Na een hele tijd rechtstreeks medewerker te zijn geweest van Edouard Anseele junior, werd hij in november 1971 lid van de Kamer.

Vrij vlug legde hij een grote bedrijvigheid aan de dag en werd hij een actief lid van onder andere de commissie voor het Leefmilieu en de Cultuur.

Voor Gilbert Temmerman was het commissiewerk van wezenlijk belang. In commissie, zo wist hij, maakte een Kamerlid zich echt waar. Daarom stond hij erop dat het wetgevend werk altijd correct gebeurde, conform de bepalingen van het reglement en de gemaakte afspraken. In die optiek en mede gelet op zijn professionele verleden, hechtte hij groot belang aan een accurate weergave van de gevoerde besprekingen in de commissieverslagen.

Geen wonder dat hij het, in het begin van de jaren 1980, als overtuigde democraat heel moeilijk had met de volmachten die aan de regering waren toegekend. Naar zijn oordeel ondermijnden die volmachten het normale werk van de parlementsleden en raakten de ministers het ontwend zich in de parlementaire commissies te verantwoorden.

Onder het voorzitterschap van Jean Defraigne was Temmerman van 1983 tot 1988 eerste ondervoorzitter van de Kamer. In die hoedanigheid leidde hij vaak de plenaire vergadering. Hij deed dat op een vastberaden, maar door iedereen gerespecteerde manier. Hij ontving ook buitenlandse delegaties en vertegenwoordigde zelf af en toe de Kamer in het buitenland.

Als ondervoorzitter kreeg Gilbert Temmerman de gelegenheid een commissie voor te zitten. Het was haast vanzelfsprekend dat hij, die van 1971 tot 1982 schepen was geweest in Gent, de commissie voor de Binnenlandse Zaken voorzat.

Tijdens zijn voorzitterschap werd in die commissie een indrukwekkend aantal voorstellen en ontwerpen besproken, onder andere de belangrijke teksten inzake de gemeentepolitie, de nieuwe provinciewet en de intercommunales. In een periode waarin de dienstplicht nog gold, zette hij zich ook onverdroten in voor een volwaardig statuut voor de gewetensbezwaarden.

Hij keek er in commissie op toe dat iedereen aan bod kon komen zonder daarvoor een beroep op manoeuvres of procedureslagen te moeten doen.

Gilbert Temmerman speelde eveneens een belangrijke rol in de Bijzondere Commissie ter verbetering van de betrekkingen tussen de burgers en het bestuur. Zijn jarenlange ervaring op gemeentelijk niveau hielp hem bij het uitwerken of bespreken van teksten met betrekking tot de informatieplicht van de overheid en het inzagerecht van de burger.

Toen Gilbert Temmerman begin 1989 tot burgemeester van Gent benoemd werd, nam hij meteen ontslag als Kamerlid. Voor het eerst was een socialist burgemeester van de Arteveldestad, aan het hoofd van een rood-blauwe coalitie. Tijdens zijn burgemeesterschap, dat tot 1994 zou duren, zette hij zijn schouders onder de restauratie van culturele gebouwen als de Opera, de Koninklijke Vlaamse Schouwburg, de Minardschouwburg en de Bijloke-concertzaal. Ook gaf hij de aanzet tot een algemene renovatie van de stad Gent, waarvan de resultaten nu te bewonderen zijn.

In 1992 benoemde de Koning Gilbert Temmerman tot Minister van Staat.

Nu gedenken we een plichtsbewuste, ernstige collega, die zich steeds volledig heeft ingezet voor zijn medemens, en die in dit huis echt geapprecieerd werd.

Namens de Kamer heb ik zijn familie en onze collega Karin Temmerman, die hier aanwezig is, onze innige deelneming betuigd.

Staatssecretaris **John Crombez**: De socialistische partij, de politiek en Gent hebben een groot man verloren: op 19 januari 2012 is Gilbert Temmerman plots overleden, een partijmilitant in hart en nieren. Hij werd in 1928 geboren in Ledeberg, wat een Gentse volksbuurt is. Zeker tijdens de oorlogsjaren 1940-1945 had het gezin Temmerman het niet breed. De wortels voor zijn sobere levensstijl zijn daar gelegd. Toen hij burgemeester werd, zei men in Gent dat men het record zou vestigen van de goedkoopste burgervader tot dan toe. Hij voerde ook de niet-aflatende strijd voor de zwakkeren, die de rode draad van zijn leven vormde: sober voor zichzelf, maar woekerend met zijn krachten als het ging om de inzet voor de goede zaak.

Hij wist zich te onderscheiden in de manier waarop hij aan politiek deed. Met een heel sterke inzet en werkracht zorgde hij ervoor dat de socialistische federatie Gent-Eeklo groter werd. Soms met ijzeren discipline, wat nodig was omdat hij jonge figuren als Luc Van den Bossche en Piet Van Eeckhaut mee onder zijn vleugels had. Zijn succes vertaalde hij de eerste keer bij de verkiezingen van 1958. Hij was toen dertig jaar en het jongste gemeenteraadslid. Later zou hij schepen worden van Regieën en van Leefmilieu en in 1982, ondanks winst voor zijn partij, belandde hij opnieuw in de oppositie, maar met dezelfde gedrevenheid.

In 1989 werd Gilbert Temmerman de eerste socialistische burgemeester van Gent. Hij heeft er de fundamenten gelegd waar zijn opvolgers op konden voortbouwen. Hij wist waar hij naartoe wilde met Gent. Een van zijn bekendste verwezenlijkingen was de installatie van de gasverwarming.

Dat hij toen al begaan was met het milieu, illustreert dat hij aan politiek deed met een visie. De oprichting van het Stedelijk Grond- en Bouwbedrijf, de voorloper van het Stadsontwikkelingsbedrijf, is daar een illustratie van.

Hij was een man die zichzelf trouw bleef, maar in het bijzonder ook de partij. Het moeilijkste moment in zijn politieke carrière, wat tijdens de hommages aan hem elke keer terecht wordt aangehaald, was het moment dat hij de partijdiscipline heeft verlaten. Hij heeft dat één keer gedaan toen er werd gestemd over het NAVO-dubbelbesluit over de plaatsing van kernraketten op Europees grondgebied. Hij was aanwezig bij de stemming, maar onthield zich, anders dan de rest van zijn partij. Hij heeft dat zelf altijd omschreven als het moeilijkste moment uit zijn carrière: het feit dat hij partijtrouw hoog in het vaandel droeg en toch de discipline van de partij doorbrak door zich te onthouden.

Bovenal is Gilbert iemand die Gent mee op de kaart heeft gezet. Als schepen en later als burgemeester heeft hij zijn stempel gedrukt. Veertig jaar na die periode is hij nog altijd bijzonder aanwezig in Gent. Dat heeft alles te maken met zijn dadendrang. Wie hem persoonlijk kent, weet dat die is ingegeven door de verantwoordelijkheid die het burgervaderschap met zich meebrengt. Hij was een keiharde werker en bovenal allergisch voor elke vorm van onrecht.

Beste Gilbert, heel erg dank daarvoor.

De staande Kamer neemt enkele ogenblikken stilte in acht.